

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Departament Ubezpieczeń Społecznych

DUS-I.055.4.2024.AŚ

Warszawa, dnia /elektroniczny znacznik czasu/

Szanowna Pani,

w związku petycją dotyczącą sposobu wypłaty i wysokości kolejnego dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów (tzw. 14 emerytury), przesłaną przez Ministerstwo Finansów, działając na podstawie art. 13 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870), Departament Ubezpieczeń Społecznych uprzejmie informuje, co następuje.

Rząd nieustannie podejmuje działania ukierunkowane na poprawę sytuacji finansowej emerytów i rencistów, w tym w szczególności świadczeniobiorców pobierających niskie emerytury i renty. Wsparcie najuboższych świadczeniobiorców jest jednym z głównych zadań realizowanych w ramach polityki społecznej państwa. Jednym z takich zadań jest wypłata dodatkowych rocznych świadczeń pieniężnych.

Zasady wypłaty, krąg osób uprawnionych oraz wysokość dodatkowych rocznych świadczeń pieniężnych dla emerytów i rencistów (tzw. 13 i 14 emerytury), od początku funkcjonowania tych świadczeń, określały przepisy ustawowe.

Tzw. 13 emerytura (dodatkowe roczne świadczenie pieniężne dla emerytów i rencistów) po raz pierwszy została wypłacona w 2019 r., a od 2020 r. coroczna wypłata tego świadczenia, dla wszystkich uprawnionych świadczeniobiorców, została zagwarantowana ustawowo¹. Świadczenie to wypłacane jest w kwocie odpowiadającej wysokości najniższej emerytury obowiązującej od dnia 1 marca roku, w którym wypłacane jest dodatkowe świadczenie (w 2024 r. - 1780,96 zł brutto). Tzw. 13 emerytura wypłacana jest z urzędu wraz ze świadczeniem podstawowym (emeryturą, rentą...).

Natomiast tzw. 14 emerytura (kolejne dodatkowe roczne świadczenie pieniężne dla emerytów i rencistów) po raz pierwszy została wypłacona w 2021 r.² i miało być to jednorazowe działanie doraźne. Jednakże z uwagi na wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych Rząd podjął decyzję o wypłacie tego świadczenia również w 2022 r.³, a od 2023 r. coroczna wypłata tego świadczenia została zagwarantowana ustawowo⁴.

---

¹ ustawa z dnia 9 stycznia 2020 r. o dodatkowym rocznym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów (Dz. U. z 2024 r. poz. 891),

² ustawa z dnia 21 stycznia 2021 r. o kolejnym w 2021 roku dodatkowym rocznym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów (Dz. U. z 2022 r., poz. 2235),

³ ustawa z dnia 26 maja 2022 r. o kolejnym w 2022 roku dodatkowym rocznym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów (Dz. U. poz. 1358),

⁴ ustawa z dnia 26 maja 2023 r. o kolejnym dodatkowym rocznym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów (Dz. U. z 2023 r. poz. 1407).

Należy podkreślić, że od początku funkcjonowania tzw. 14 emerytury, ustawodawca mając na uwadze fakt skierowania tego świadczenia do osób najbardziej potrzebujących ustanowił próg (2900 zł brutto), do poziomu którego kolejne dodatkowe roczne świadczenie pieniężne wypłacane jest w wysokości najniższej (gwarantowanej) emerytury obowiązującej od dnia 1 marca roku, w którym wypłacane jest dodatkowe świadczenie. Jednocześnie chcąc przyznać przedmiotowe świadczenie pieniężne większej grupie osób ustawodawca wprowadził rozwiązanie, zgodnie z którym, powyżej wskazanego progu zastosowana została zasada złotówka za złotówkę (kwota tzw. 14 emerytury nie może być niższa niż 50 zł brutto).

Należy wskazać, że celem dodatkowych rocznych świadczeń pieniężnych jest poprawa sytuacji emerytów i rencistów, przede wszystkim tych znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji. Dlatego też ta forma pomocy wychodzi naprzeciw oczekiwaniom większości świadczeniobiorców, stanowiąc wsparcie finansowe szczególnie znaczące dla seniorów pobierających niższe świadczenia emerytalno-rentowe oraz osób pobierających m.in. świadczenia przedemerytalne, renty socjalne czy rodzicielskie świadczenia uzupełniające.

Podkreślenia wymaga, że dodatkowe roczne świadczenia pieniężne nie są świadczeniami emerytalnymi (nie są to ani emerytury ani renty) pomimo powszechnie używanych nazw „13 emerytura” i „14 emerytura”, które mogłyby na to wskazywać. Są to świadczenia pieniężne, pozaubezpieczeniowe, o charakterze socjalnym, mające na celu poprawę sytuacji emerytów i rencistów, w szczególności tych znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji. O pozaubezpieczeniowym charakterze świadczy m.in. brak powiązania tych świadczeń z przebiegiem ubezpieczeń społecznych czy też z wysokością wynagrodzeń uzyskiwanych w czasie aktywności zawodowej. Tym samym nie zostały naruszone zasady ustalania wysokości świadczenia w oparciu o indywidualnie opłacane składki emerytalne i kapitał zgromadzony na indywidualnym koncie emerytalnym ubezpieczonego.

Odnosząc się do kolejnego postulatu dotyczącego zniesienia opodatkowania emerytur⁵, Departament nadmienia, że podstawową zasadą na jakiej oparto ustawę o PIT⁶, jest powszechność opodatkowania. Zgodnie z tą zasadą opodatkowaniu podlegają wszelkiego rodzaju dochody, z wyjątkiem dochodów wprost wymienionych przez ustawodawcę, jako wolne od podatku bądź dochodów, od których Minister Finansów zaniechał poboru podatku. Wyrażona w ustawie o PIT zasada powszechności opodatkowania w pełni odzwierciedla art. 84 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, który zobowiązuje każdego polskiego obywatela do ponoszenia ciężarów i świadczeń publicznych, w tym podatku, określonych w ustawie. Zgodnie z przepisami ustawy o PIT, emerytury i renty oraz dodatkowe roczne świadczenia pieniężne (tzw. 13 i 14 emerytura) stanowią źródło przychodu⁷, i podlegają opodatkowaniu na ogólnych zasadach, według obowiązującej skali podatkowej. Dodatkowo od świadczeń tych pobierana jest składka zdrowotna⁸.

Odstąpienie od opodatkowania emerytur i rent, rozumiane jako ich wypłata w kwocie brutto, zwiększyłoby dochody pozostające w dyspozycji osób pobierających te świadczenia, niemniej jednak zwolnienie z opodatkowania emerytur i rent nie znajduje „systemowego” uzasadnienia. Zgodnie bowiem z ustawą o PIT, składki zapłacone w roku podatkowym bezpośrednio na własne ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe oraz wypadkowe podatnika oraz osób z nim współpracujących, albo potrącone w roku podatkowym przez

---

⁵ kwestia w zakresie działania Ministerstwa Finansów,

⁶ ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 226, z późn. zm.),

⁷ art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 9 stycznia 2020 r. o dodatkowym rocznym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów oraz art. 11 ust.1 ustawy z dnia 26 maja 2023 r. o kolejnym dodatkowym rocznym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów,

⁸ ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2024, poz. 146, z późn. zm.); art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 9 stycznia 2020 r. o dodatkowym rocznym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów oraz art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 26 maja 2023 r. o kolejnym dodatkowym rocznym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów.

płatnika ze środków podatnika, podlegają odliczeniu od dochodu, który stanowi podstawę opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych. Skoro zatem kwoty składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowe obniżają podstawę opodatkowania, uzasadnionym jest, aby opodatkowaniu podlegały świadczenia będące następstwem tych składek, czyli emerytury i renty.

Jednocześnie Departament nadmienia, że obecnie kwota wolna od podatku dochodowego od osób fizycznych wynosi 30 000 zł, co powoduje, że od emerytury w wysokości do 2500 zł nie powstaje zobowiązanie podatkowe w podatku PIT.

Departament podkreśla, że stabilność rozwiązań i bezpieczeństwo seniorów to główne cele Rządu. Dlatego też systematycznie będą wdrażane działania ukierunkowane na poprawę sytuacji finansowej tej grupy świadczeniobiorców.

Pouczenie

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy o petycjach, sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Z wyrazami szacunku
Eliza Wiśniewska
Dyrektor
Departament Ubezpieczeń Społecznych
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/